

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๖/๒๕๔๕

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้อง ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาชน โดยอ้างว่า พรรคชาติประชาชนไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคน ขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีอยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่ นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบได้ ดังนี้

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคชาติประชาชนเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียน พรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๔ ทั้งนี้ พรรคชาติประชาชนได้แจ้ง ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ ว่า ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญพรรค ชาติประชาชน ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ได้มีมติ ดังนี้

(๑) รับสมาชิกพรรค จำนวน ๖,๕๗๖ คน

(๒) จัดตั้งสาขาพรรค จำนวน ๖ สาขา ได้แก่

๒.๑ สาขาพรรค ลำดับที่ ๑ จังหวัดปทุมธานี มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๘ คน

๒.๒ สาขาพรรค ลำดับที่ ๒ จังหวัดระนอง มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๘ คน

๒.๓ สาขาพรรค ลำดับที่ ๓ จังหวัดสุโขทัย มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๘ คน

๒.๔ สาขาพรรค ลำดับที่ ๔ จังหวัดสุโขทัย มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๘ คน

๒.๕ สาขาพรรค ลำดับที่ ๕ จังหวัดมหาสารคาม มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๗ คน

๒.๖ สาขาพรรค ลำดับที่ ๖ จังหวัดนครราชสีมา มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

(๓) เลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติม จำนวน ๔ คน

แต่หลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารแล้วพบข้อบกพร่องรวม ๘ รายการ จึงได้แจ้งให้พรรคชาติประชาชนชี้แจงและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ส่งใบสมัครของสมาชิกพรรคชาติประชาชน จำนวน ๖,๕๗๖ ราย พร้อมเอกสารประกอบใบสมัคร

๒. ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พรรคชาติประชาชนได้ดำเนินการรับสมัครพรรคเป็นไปตามข้อบังคับพรรคหรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

๓. ส่งสำเนาประกาศรายชื่อสมาชิกพรรค ตามข้อบังคับพรรคชาติประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๕

๔. ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พรรคได้ออกบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคให้กับสมาชิกพรรคตามข้อบังคับพรรคชาติประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๕ หรือไม่

๕. ส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคในคราวที่มีมติอนุมัติให้รับสมาชิกในพื้นที่สาขาพรรค ลำดับที่ ๑ - ๖ และในคราวที่มีมติให้จัดตั้งสาขาพรรคทั้ง ๖ สาขาดังกล่าว

๖. ส่งรายงานการประชุมสมาชิกพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ - ๖

๗. ส่งสำเนาหนังสือเชิญประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่พรรคชาติประชาชนเชิญสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคครั้งดังกล่าว

๘. ส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุมและหนังสือเชิญประชุม ในคราวประชุมครั้งที่มิตินำให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และคำร้องของสมาชิกพรรคที่ร้องขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ตามข้อบังคับพรรคชาติประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๕๘ และข้อ ๕๙

๙. ให้ระบุเลขประจำตัวสมาชิกพรรคที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ตามบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๑๐๐ ราย

๑๐. ให้หัวหน้าพรรคชาติประชาชนจัดส่งเอกสารและชี้แจงเพิ่มเติม ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ ได้รับหนังสือซึ่งนายทะเบียนเห็นชอบ และลงนามในหนังสือถึงพรรคชาติประชาชน เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือเร่งรัดให้หัวหน้าพรรคชาติประชาชนส่งเอกสารและชี้แจงเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง

ต่อมา ในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๔ พรรคชาติประชาชนได้ส่งเอกสารและชี้แจงเพิ่มเติมให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณา ดังนี้

การรับสมาชิกพรรค

๑. พรรคไม่สามารถส่งใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบได้ทั้งหมด เนื่องจากพรรคมีเอกสารของสมาชิกพรรคประชาชนที่โอนมาเป็นสมาชิกพรรคชาติประชาชน และสมาชิกที่พรรคชาติประชาชนจัดหาเพิ่มเติมรวมแล้วประมาณ ๑ พันคนเศษ เท่านั้น

๒. การรับสมัครสมาชิกพรรค ชี้แจงว่า พรรคชาติประชาชนจัดตั้งโดยคณะกรรมการบริหารพรรค ส่วนใหญ่ที่ลาออกจากพรรคประชาชน ภายหลังจากที่พรรคชาติประชาชนได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง สมาชิกเดิมของพรรคประชาชนบางส่วนได้โอนมาทันที และบางส่วนรับว่าหากพรรคประชาชนถูกยุบเมื่อใดก็จะโอนมาสังกัดพรรคชาติประชาชน คณะกรรมการบริหารพรรคชาติประชาชน จึงได้นำเอารายชื่อสมาชิกของพรรคประชาชน จำนวนประมาณ ๕ พันคนเศษ รวมเข้ากับสมาชิกที่พรรคชาติประชาชนจัดหาเพิ่มเติมอีก ๑ พันคนเศษ รวมแล้วจึงเป็นจำนวน ๖,๕๗๖ คน

๓. การรับสมาชิกพรรคได้ดำเนินการตามข้อบังคับพรรค ไม่มีการประกาศรายชื่อสมาชิกพรรค และได้ออกบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคไปแล้ว จำนวน ๔๑ ราย

การจัดตั้งสาขาพรรค

๔. คณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติในคราวประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ อนุมัติให้จัดตั้งสาขาพรรค รวม ๖ สาขา ได้แก่ สาขาจังหวัดระนอง (กะเปอร์) สาขาจังหวัดสุโขทัย (สวรรคโลก และศรีสัชนาลัย) สาขาจังหวัดมหาสารคาม สาขาจังหวัดนครราชสีมา (ห้วยแถลง) และสาขาจังหวัดปทุมธานี โดยที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติอนุมัติให้จัดตั้งสาขาพรรคทั้งหกสาขาดังกล่าว ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔

๕. การจัดตั้งสาขาพรรคชาติประชาชน เมื่อได้อนุมัติในหลักการแล้ว ให้สาขาพรรคจัดประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค แล้วแจ้งรายชื่อคณะกรรมการสาขาพรรคที่ได้รับเลือกตั้งและผู้เข้าร่วมประชุมให้พรรคทราบ โดยมีได้มีการจดยางานการประชุม หลังจากนั้นจึงนำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมใหญ่พรรคเพื่อขออนุมัติจัดตั้งสาขาพรรค

การประชุมใหญ่พรรค

๖. การประชุมวิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๔

๗. สำเนาหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคไม่มี เพราะเป็นการประชุมโดยรับด่วนทางโทรศัพท์

๘. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบรายงานการประชุมตามที่พรรคชาติประชาชนชี้แจงแล้วปรากฏในรายงานการประชุมวาระที่ ๓ เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคว่า “เพื่อดำเนินการเสนอที่ประชุมใหญ่พิจารณาต่อไป”

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าพรรคชาติประชาชนจะชี้แจงให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบดังกล่าว แต่นายทะเบียนยังคงเห็นว่า

๑. การรับสมาชิกพรรคชาติประชาชน จำนวน ๖,๕๗๖ คน พรรคชาติประชาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค

๒. การจัดตั้งสาขาพรรคชาติประชาชน จำนวน ๖ สาขา ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ตามกฎหมาย เนื่องจากพรรคชาติประชาชนไม่ได้จัดส่งใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคและเอกสารประกอบให้นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงไม่สามารถตรวจสอบได้ ประกอบกับพรรคชาติประชาชนชี้แจงว่า ไม่มีการจดยางานการประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคครั้งแรก จึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าการจัดตั้งสาขาพรรคดังกล่าว พรรคชาติประชาชนได้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคชาติประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๔๕ หรือไม่ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรค เมื่อพรรคชาติประชาชนไม่ได้จัดส่งใบสมัครพร้อมทั้งเอกสารหลักฐาน นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชาติประชาชน ทั้ง ๖ สาขา ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และแจ้งให้พรรคชาติประชาชนทราบแล้ว

๓. การเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรค เนื่องจากพรรคชาติประชาชนไม่ได้จัดส่งใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคและเอกสารประกอบให้นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคครั้งดังกล่าวเป็นสมาชิกพรรคชาติประชาชนสมบูรณ์ ตามข้อบังคับพรรคชาติประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือไม่ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ วรรคสอง กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคตามมาตรา ๒๕ ต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรค ผู้แทนสาขาพรรค และสมาชิกพรรคตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคและหนังสือเชิญประชุมใหญ่พรรคที่พรรคชาติประชาชนจัดส่งให้นายทะเบียนก็ไม่ได้ระบุชื่อสมาชิกพรรคที่เชิญเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตาม

ข้อบังคับพรรคการเมือง ดังนั้น เนื่องจากพรรคชาติประชาชนไม่ได้จัดส่งใบสมัคร และหนังสือเชิญประชุมไม่ได้ระบุชื่อสมาชิกพรรค จึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าพรรคชาติประชาชนได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคดังกล่าวหรือไม่ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคตามมติที่ประชุมใหญ่พรรค ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และแจ้งให้พรรคชาติประชาชนทราบแล้ว

เมื่อพรรคชาติประชาชนยังไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาสั่งยุบพรรคชาติประชาชน

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติรับคำร้องดังกล่าวดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ พร้อมทั้งแจ้งผู้ร้องทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องเพื่อยื่นคำชี้แจงภายในห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ผู้ถูกร้องมีหนังสือ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

พรรคชาติประชาชนจัดตั้งขึ้นโดยกรรมการบริหารพรรคส่วนใหญ่ที่ลาออกมาจากพรรคประชาชน แต่เนื่องจากหัวหน้าพรรคประชาชนกระทำการทุจริต แกนนำพรรคเข้าร้องเรียนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งคงจะทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบและส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา จนศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคประชาชน เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ในระหว่างนั้น แกนนำพรรคได้ก่อตั้งพรรคใหม่ชื่อพรรคชาติประชาชน เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่มาจากสมาชิกพรรคประชาชน แต่สมาชิكدังกล่าวเกรงจะถูกตัดสิทธิตามระเบียบสวัสดิการของสมาชิกพรรคประชาชน จึงยังไม่ลาออกเป็นทางการ แต่ก็ประสงค์จะย้ายไปอยู่พรรคชาติประชาชนที่จัดตั้งใหม่ด้วย และพรรคชาติประชาชนทำหนังสือถึง กกต. เพื่อขอยายเวลาการจัดหาสมาชิก เมื่อไม่อาจขยายเวลาได้ ผู้ถูกร้องจึงขอถอนเรื่องทั้งหมด เพราะผู้ถูกร้องเห็นว่า กกต. มิได้พิจารณาการขยายเวลาให้พรรคชาติประชาชน แต่กลับส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเรื่องการยุบพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓) และเห็นว่า กระบวนการทำงานที่ล่าช้าในการยุบพรรคประชาชน ส่งผลให้พรรคชาติประชาชนเสียหายด้วย จนผู้ถูกร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบ จึงขอติติงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

๑. การสอบสวนการทุจริตที่เด่นชัด โดยใช้เวลาสอบสวนถึง ๑๘ เดือนเศษ ยังไม่แจ้งผลให้ทราบ น่าจะได้พิจารณาให้ความสะดวกหรือความรวดเร็วมากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

๒. การที่ กกต. ขอให้ส่งใบสมัครจำนวน ๖,๕๗๖ ราย พร้อมเอกสารประกอบ เพื่อประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๒๕ นั้น กกต. เลือกปฏิบัติหรือไม่ โดยยกกรณีพรรคการเมืองที่เพิ่มจำนวนสมาชิกจาก ๓ ล้านคน เป็น ๑๐ ล้านคนนั้น กกต. เรียกใบสมัครมาตรวจสอบหรือไม่

อย่างไรก็ตาม พรรคชาติประชาชนพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ หากเห็นว่า การปฏิบัติงานของพรรคไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคชาติประชาชนมิได้ชี้แจงโต้แย้งข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองใน ๓ ประเด็นสำคัญ คือ

ประเด็นแรก มิได้โต้แย้งข้อกล่าวหาที่ว่า จำนวนสมาชิกของพรรคว่ามีจำนวนไม่ถึงห้าพันคน ภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พรรคได้รับการจดทะเบียนเป็นพรรคการเมือง

ประเด็นที่สอง มิได้โต้แย้งข้อกล่าวหาที่ว่า พรรคชาติประชาชนมิได้จัดการประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรค และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ วรรคสอง ซึ่งกำหนดให้พรรคการเมืองที่อยู่ระหว่างการจัดตั้งสาขาพรรคตามมาตรา ๒๕ ต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรค ผู้แทนสาขาพรรค และสมาชิกพรรคตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรค และหนังสือเชิญประชุมใหญ่พรรค ที่พรรคชาติประชาชนจัดส่งให้นายทะเบียนก็มิได้ระบุชื่อสมาชิกพรรคที่เชิญเข้าร่วมประชุมใหญ่ ซึ่งทำให้นายทะเบียนไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคตามมติที่ประชุมใหญ่

ประเด็นที่สาม มิได้โต้แย้งเหตุผลที่นายทะเบียนพรรคไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคทั้ง ๖ สาขา พิจารณาแล้ว พรรคชาติประชาชนมิได้แย้งหักล้างข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองทั้ง ๓ ประเด็น โดยเฉพาะในประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สาม โดยโต้แย้งแต่เพียงว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองเลือกปฏิบัติต่อพรรคชาติประชาชนโดยรีบส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคชาติประชาชน แทนที่จะขยายเวลาให้พรรคชาติประชาชนดำเนินการจัดหาสมาชิกและจัดตั้งสาขาพรรคให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเห็นว่า เหตุผลตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ขอให้ยุบพรรคชาติประชาชน รับฟังได้

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า พรรคชาติประชาชนซึ่งได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคชาติประชาชนเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราช

บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๔ แต่พรรคไม่สามารถจัดหาสมาชิกได้ครบ ประกอบกับพรรคชาติประชาชนไม่ได้จัดส่งใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคและเอกสารประกอบให้นายทะเบียนพรรคการเมืองตรวจสอบเพื่อประกอบการพิจารณาตั้งสาขาพรรคทั้ง ๖ สาขา ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นเหตุยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ด้วยเหตุไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้สั่งยุบพรรคชาติประชาชน ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ